

Den 22 januari 2008 höll Arctic Frontier i Tromsö en veckolång konferens om olje- och gasindustrin i det arktiska området i framtiden. Konferensen skulle även handla om konsekvenserna för områdets befolkning, något som kom alltför mycket i skymundan. Ett undantag var följande tal av Patricia Cochran, ordförande i Inuit Circumpolar Council: "Inuitiskt perspektiv på sociala och kulturella aspekter av olje- och gasindustrins utveckling i Arktis".

och gas

Wacaah! – Jag hälsar Er!
Tack för att jag idag får tala till er om de sociala och kulturella aspekterna av olje- och gasindustrins utveckling. Jag ber i förväg om ursäkt om jag går utanför ämnet genom att också tala om de politiska, ekonomiska och miljömässiga aspekterna av olje- och gasutvinningen. Inuiterna, liksom andra ursprungsfolk, har svårt att bara tala om en eller två aspekter av en fråga. Vi har ett holistiskt synsätt, eftersom vi vet att man inte kan fastställa en utvecklings sanna värde eller effekter genom att enbart beakta en eller två av dess aspekter.

Vårt sätt att se världen är holistiskt. Vi betraktar allt i sin helhet, såsom vår traditionella kunskap har lärt oss, nämligen att allt har ett samband, ett faktum som vetenskapen på sista tiden också har kommit fram till.

Även om jag är stolt över att vara ledare för en organisation, som representerar inuiterna i hela den cirkumpolära världen, ska jag idag mest berätta för er om inuiternas erfarenheter i mitt hemland Alaska. Detta gör jag delvis därför att jag känner till de erfarenheterna bäst och kan tala om det med den kunskap, som kommer av egen erfarenhet, men också därför att inuiterna i Alaska har levt längst med olje- och gasindustrins utveckling, jämfört med den inuitiska världens övriga områden.

För över trettio år sedan framträdde en man vid namn Eben Hopson inför undersökningskommissionen för en oljeledning i Mackenzie Valley i Kanada. Denna kommission försökte fastställa, om man skulle ge tillstånd till en oljeledning, som skulle börja utvinna stora gasfyndigheter i det kanadensiska Arktis. Eben Hopson var en märklig man. Han var inupiat och stod i främsta ledet i kampen för landrättigheter i Alaska och var aktiv vid bildandet av organisationen Inuit Circumpolar Council, som jag representerar idag. Han gav undersökningskommissionen en fullständig beskrivning av sin syn på olje- och gasindustrin.

OLJEPENGAR FÖRSTÖR LOKAL EKONOMI

Hopson var inte utvecklingsfientlig. I egenskap av borgmästare i North Slope Borough i Alaska använde han inkomster från industrin till att bygga vägar och bostäder och till att förbättra livet för inupiaterna. Men han hade också sett baksidan av den industriella utvecklingen och var oroad av hur inflödet av olje- och gaspengarna förvanskade lokala ekonomier, som i sin tur förstörde lokala kulturer, lokalsamhällen och lokalpolitik.

”Jag är mycket orolig”, berättade han, ”för olje- och gasindustrins långsiktiga ekonomiska effekter på vårt arktiska samhälle. Vi rider just nu högst på en ekonomisk svallvåg och jag känner stor ängslan inför vart den kommer att föra oss och hur hårt vi kommer att landa.”

Idag, mer än trettio år senare, rider vi fortfarande på samma våg och undrar fortfarande var och hur hårt vi kommer att landa. Under dessa trettio år har vi fått en viss uppfattning om, vilka effekter vi har att vänta oss och

”Politiken för Arktis är inte längre folkets politik, utan oljans politik.”

FOTO: UN PHOTO/ MARCO CASTRO

Patricia Cochran vill att inuiterna ska få mer inflytande över Arktis naturtillgångar. Här talar hon inför FN i New York.

vad andra kan lära av våra erfarenheter. Vi har sett effekterna på de djur vi traditionellt är beroende av för vårt uppehälle.

Våra observationer, stödda av vetenskapliga studier, har fastställt att ljuden från borrar under havsytan och seismografiska arbeten har drivit bort knölvalar. Detta har fått våra valjägare att följa valarna längre ut från kusten ut på allt farligare vatten. Vi vet inte om knölvalarna till slut kommer att helt försvinna. Vi är oerhört rädda för att en stor oljekatastrof ska drabba vårt traditionella område. Vi såg vad som hände efter Exxon Valdez-katastrofen.

Om kustområdet, som vi är helt beroende av, förgiftas, försvinner grunden för vår kultur. Vi behöver den länken till jorden, till vår historia, till våra traditioner. I många fall behöver vi fortfarande maten därifrån, eftersom matpriserna är mycket höga för oss, trots de extra pengar som flyter in från olje- och gasindustrin. Kanske lärdomen andra regioner kan dra av denna erfarenhet är, att vara väldigt noga med att testa olje- och gasteknologin innan den används i området.

En annan lärdom är att viktiga områden som är hemvist för livsviktiga fångstdjur ska skyddas innan olja och gas börjar utvinnas. Kunskap är så viktig när man arbetar med olje- och gasutvinning. Vad vi i vår region har lärt oss är att intresset för nya fakta, att skaffa information om oljans och gasens effekter, måste hållas ständigt aktuellt.

UTVINNINGENS EFFEKTER

År 2003 medverkade jag i den mest omfattande studie som gjorts om de samlade effekterna av olje- och gasutvinningen på North Slope i Alaska utförd av National Academy of Sciences. Den visade att efter mer än fyrtio års erfarenheter hade man ännu inte undersökt frågan tillräckligt noga för att kunna fastställa exakt hur olja och gas hade påverkat vårt folk och våra samhällen. Vi borde ha värnat vårt folk och våra samhällen under utvecklingens gång, så att beslutsfattande i sociala och kulturella frågor kunde ha baserats på genuin forskning.

Det finns effekter, som är mycket svåra att mäta – människors känsla av samhörighet med naturen och känslan av att denna naturs existens på något sätt har ifrågasatts och hotats av utvecklingen, av de åren av seismisk aktivitet lämnat efter sig på tundran. Denna andliga komponent är central i vår kultur, i det som är våra rötter. Det kanske inte är lätt att mäta, men jag kan säga att jag personligen starkt påverkas, när jag jämför min barndoms landskap med det landskap jag ser idag, där olja och gas lämnat märken efter sig.

“Om kustområdet som vi är helt beroende av förgiftas, försvinner grunden för vår kultur.”

Den sista effekten av olje- och gasutvinningen på våra inuupiat samhällen är en effekt, som man ännu inte kan se men som kan visa sig vara den värsta av alla. Det är kraschlandningen efter vår nu pågående höga ekonomi. Under de fyrtio åren sedan upptäckten av oljefälten vid Prudhoe Bay i vårt område, har vårt samhälle och vår kultur förändrats på grund av kapitalinflödet från denna industri. Vare sig vi tycker att denna förändring är bra eller dålig, så har den hänt.

När olje- och gasfälten sinar, vilket de snart kommer att börja göra, måste vi klara av den situationen. Vi är inte längre kapabla att som ett folk återgå till vårt forna samhällssystem – och samtidigt har vi inte de resurser som krävs för att fortsätta det nuvarande systemet. Den lärdom vi skulle vilja att andra inuiter och andra arktiska folk ska dra av detta är:

För det första, överge inte helt er gamla livsstil när oljan och gasen lockar! De som behåller sin traditionella livsstil, är bäst rustade att ta hand om efterverkningarna, när källorna sinar.

För det andra, dra så stora lokala fördelar ni kan, medan oljan fortfarande flödar! Om ni bygger upp tillräckligt med finansiellt kapital lokalt, kan fallet bli mjukare, när källorna sinar. När vi ser på framtiden för olje- och gasutvinningen på inuitiska områden, ska vi vara medvetna om att, även om olje- och

gasfyndigheterna i Alaskan North Slope kan minska, så kommer Arktis som helhet att bli alltmer betydelsefullt. En studie gjord av U.S. Geological Survey visar, att en fjärdedel av alla utnyttjade reserver i områden, kända för att innehålla olja, ligger i Arktis. Och detta är bara de kända reserverna – även experter kan bara gissa hur stora okända reserver det finns i det till stor del utforskade Arktis.

Några gissningar placerar Arktis främst, då det gäller olje- och gasfyndigheter för kommande decennier. Det innebär, att de fickor av de arktiska landområdena, som hittills i stort sett undgått industriell utveckling, kommer att krympa och slutligen kanske helt försvinna.

Oljeriggarna placeras allt längre ut från Tjukthjerhalvöns kust ut på Beaufort Sea och sprider sig över Kanadas arktiska öar ända till Grönland. Den globala törsten efter olja och gas är så stor, att det inte handlar om ifall utforskningen kommer utan om när. Vi måste vara beredda, bättre beredda än vi var i Alaska. Ett viktigt sätt att vara beredd är att vara politiskt beredd.

Jag inledde min presentation här idag med lite visdom från det förflutna. Det finns visdom i nutiden också. Arctic Council förbereder ännu sitt svar på sitt "Arctic oil and gas assessment". Ledare för ursprungsfolk i Arktis hade nöjet att i förväg få en presentation av de tidiga slutsatserna i ett av rapportens kapitel.

Michael Baffrey från USA är huvudförfattaren till kapitlet om ekonomiska och sociala effekter. Han berättade för oss att: "När lokala organisationer och institutioner saknar inflytande, kan man förvänta att lokala intressen nonchaleras, så att lokalbefolkningen oproportionerligt mycket får bära kostnaderna, medan vinsterna först och främst hamnar på regional och nationell nivå."

"Törsten efter olja och gas är så stor, att det inte handlar om ifall utforskningen kommer, utan om när."

BESLUT MÅSTE FATTAS NÄRA

Det är oerhört viktigt att, när det sker en utveckling någonstans på det inuitiska området, det inte är en process som pågår över huvudet på den lokala befolkningen. Beslut fattade långt borta i det sydliga centrat, hur väl avsedda de än är, kan inte vara baserade på verklig insikt i livets realiteter för de inuiter, som lever i små arktiska samhällen. Inuiterna måste vara med inte bara på den konsultativa nivån utan på en beslutsfattande nivå. Det är vårt folk, som kommer att leva med de miljömässiga, sociala, kulturella och ekonomiska effekterna av olje- och gasutvinningen. Borrarna, cheferna och underhållspersonal från andra håll i världen kommer att lämna platsen, som de alltid gör, för att fortsätta till nästa projekt. Vi blir kvar.

Vi kanske inte alltid fattar de absolut bästa besluten för oss själva. Med den bästa vilja i världen och den bästa vetskapen om de lokala förhållandena kan vi ändå göra misstag. Att rätt väga mot varandra behovet av ekonomisk utveckling och behoven av att skydda miljö och kultur är ingen enkel uppgift. Den måste man ta itu med på varje plats. Det finns ingen självklar lösning för att hitta den balansen. Men om vi gör misstag, så blir dessa, när vi begår dem, förvisso lättare att leva med, om det är våra misstag. Våra misstag kan vi leva med och lära oss av. Andra människors misstag, som påtvingas vårt folk, föder förbittring och dysfunktion.

Jag vill avsluta mitt tal idag med ett annat citat av Eben Hobson: "Politiken för Arktis är inte längre folkets politik, utan oljans politik." Det är vårt ansvar att se till att detta inte får hända inuiterna eller något av de andra folken i Arktis.

När nya områden i Arktis nu öppnas upp för olje- och gasutvinning, så måste politiken för Arktis vara de arktiska folkens politik och inte oljans politik.

Quyana – Tack.

Patricia Cochran
Översättning: Birgitta Pihl